Yritysten apuna ajoneuvoteknologian murroksen kynnyksellä

21.3.2022

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa aloitettiin syksyllä 2021 uusi projekti ajoneuvojen jälkimarkkinasektorin mikro- ja pk-yritysten avustamiseksi, huomioiden murrosvaihe ajoneuvokannassa ja -teknologiassa. Projektin nimeksi suunnittelun jälkeen vakiintui Digitalisaatio ajoneuvojen jälkimarkkinoiden toimissa ja projektiryhmässä on mukana tällä hetkellä konetekniikan koulutusohjelman henkilöstöä. Projektin on suunniteltu kestävä elokuun 2023 loppuun asti ja sitä rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto. Tavoitteena projektilla on edistää kohderyhmän osaamista ja kilpailukykyä erityisesti uudet teknologiat ja ajoneuvojen digitalisaatio huomioiden. Projekti on jaettu neljään osatavoitteeseen:

- Yritysten digitaalisten osaamistarpeiden ja niiden kipupisteiden kartoittaminen,
- Jatkuvan oppimisen mallin kehittäminen
- Ajoneuvojen jälkimarkkinaan liittyvien koulutuspakettien kehittäminen sekä
- Koulutuspakettien pilotointiin alueen yritysten kanssa.

Hankkeen yhteydessä on tarkoitus järjestää 12 työpajaa. Ennen ensimmäisen työpajan järjestämistä luotiin kysely, jonka avulla saatiin alustava käsitys yritysten toiminnan ja toimintaympäristön perimmäisistä haasteista.

Hankkeen ensimmäinen työpaja järjestettiin 29.10.2021. Osallistujia työpajassa oli 12 henkilöä yrityksistä ja 7 henkilöä SeAMKin henkilökunnasta, kokonaisuudessaan vierailevа luennoitsija mukaan laskettuna paikalla oli 20 henkeä. Työpajan perimmäisenä ajatuksena oli syventää osallistujayritysten tietämystä hankkeesta ja sen aihepiiristä. Ensimmäisenä puheenvuoron sai Pasi Junell, konetekniikan koulutusohjelman koulutuspäällikkö. Junell kertoi lyhyesti auto- ja työkonetekniikan koulutuksesta ja millä tavoin koulutusohjelma pyrkii reagoimaan ajoneuvojen teknologian valtaisaan kehitysnopeuteen. Junellin jälkeen hankkeen projektipäällikkö Jukka Mattila avasi hieman mitä TKI-toiminta SeAMKissa pitää sisällään ja kertoi hieman tarkemmin Digitalisaatio ajoneuvojen jälkimarkkinoiden toimissa -hankeen sisällöstä ja toimenpiteistä.

Seuraavaksi puheenvuoron sai Kalle Kalaja. Kalaja toimi aiemmin Suomen Autoteknillisen liiton liiketoimintajohtajana ja toimii nykyään Autotieto Oy:n toimitusjohtajana. Autotieto Oy tunnetaan ehkä paremmin kustantamastaan lehdestä, Suomen Autolehdestä. Kalajan puheenvuoron tarkoituksena oli hieman esitellä mikä on jälkimarkkinasektorin nykytila. Esityksessään Kalaja otti kantaa ajoneuvoalan yleiseen sähköistymiseen ja digitalisaatioon. Digitalisaation ilmentymänä Kalaja mainitsi esimerkiksi asiakaskontaktien muuntautuminen digitaalisiin palveluihin ja erilaisten huolto- ja korjausohjeiden siirtyminen sähköisesti saataviksi. Huomion sai myös palvelutason merkitys, yhä useammat jälkimarkkinasektorin asiakkaat haluavat helppoa asiointia ja kaikki asiat kerralla kuntoon. Ajoneuvojen hankintahinnat ovat pysyneet pitkälti samana aikojen saatossa ja niiden kestävyys on parantunut. Edellisistä asioista huolimatta huoltovälit ovat moninkertaistuneet, eli ajoneuvojen laatu on parantunut.

Kalaja myös mainitsi juuri valmistumassa olevan Suomen Autoteknillisen Liiton jälkimarkkinabarometrin tuloksista. Yleisesti Suomessa operoivat ajoneuvojen jälkimarkkinoilla toimivat yritykset kokivat toiminnan

isoimmiksi haasteiksi ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuuden, autokannan teknisen muutoksen ja diagnostiikan vaikeutumisen. Yritykset kokevat kyselyn mukaan tärkeiksi investoinneiksi henkilökunnan koulutuksen, korjaamolaitteet ja työkalut, diagnostiikan ja vianetsinnän tehokkuuden sekä panostukset sähkö- ja hybridiautojen korjaamotoiminnan harjoittamiseksi. Kyselyssä myös sai ottaa kantaa mitkä ovat yritysten mielestä suurimmat henkilöstön kehitystarpeet. Suurimpina kehitystarpeina nähtiin sähkö- ja hybridiautot, vianetsintä ja diagnostiikka sekä autosähköosaaminen.

Lopuksi Kalaja otti kantaa esityksessään siihen, mihin yritykset voivat keskittyä ja erikoistua, sekä siihen miten yritys voi keskittää ja kehittää henkilöstön osaamista. Kalaja korosti verkostoitumisen merkitystä. Oikean tiedon, hankintakanavien sekä vertaistuen saaminen on elintärkeää tulevaisuuden menestyvän jälkimarkkinayrityksen toiminnassa.

Kalle Kalajan esityksen jälkeen oli vuorossa yritysten esittäytyminen ja ennakkokyselyiden tulosten esittely. Ennakkokyselyiden mukaan hankkeessa mukana olevat yritykset huoltavat ja korjaavat yleisimmin henkilöautoja sekä hyötyajoneuvoja. Muutamia työkoneita ja moottoripyöriä huoltavia ja korjaavia yrityksiä oli myös vastannut kyselyyn. Yritykset olivat olleet toiminnassa suurimmilta osin yli 8 vuotta.

Kyselyn mukaan suurimmiksi toiminnan haasteiksi yritykset kokivat henkilökunnan saatavuuden, ajoneuvokannan muutoksen sekä diagnostiikan vaikeutumisen (kuva 1). Korjaamotoiminnan kehitystarpeita koettiin olevan eniten esimiestyön kehittämisessä, valmistajan koulutuksissa, rekrytoinnissa sekä korjaamo-ohjelmistoissa (kuva 2). Ajoneuvoteknisellä puolella suurimmat kehitystarpeet nähtiin olevan verkottumisen ja etädiagnostiikan, sähkö- ja hybridiajoneuvojen, kaasuajoneuvojen, päivitysten ja ohjelmointien sekä kuljettajaa avustavien järjestelmien osaamisessa (kuva 3). Työpajan lopuksi käytiin läpi suurimpia haasteita ja kehitystarpeita keskustellen. Lopuksi auto- ja työkonetekniikan laboratorio tarjosi osallistujille kahvit ja mahdollisuuden tutustua laboratorion toimintaan laboratorioinsinööri Roni Kurun johdolla.

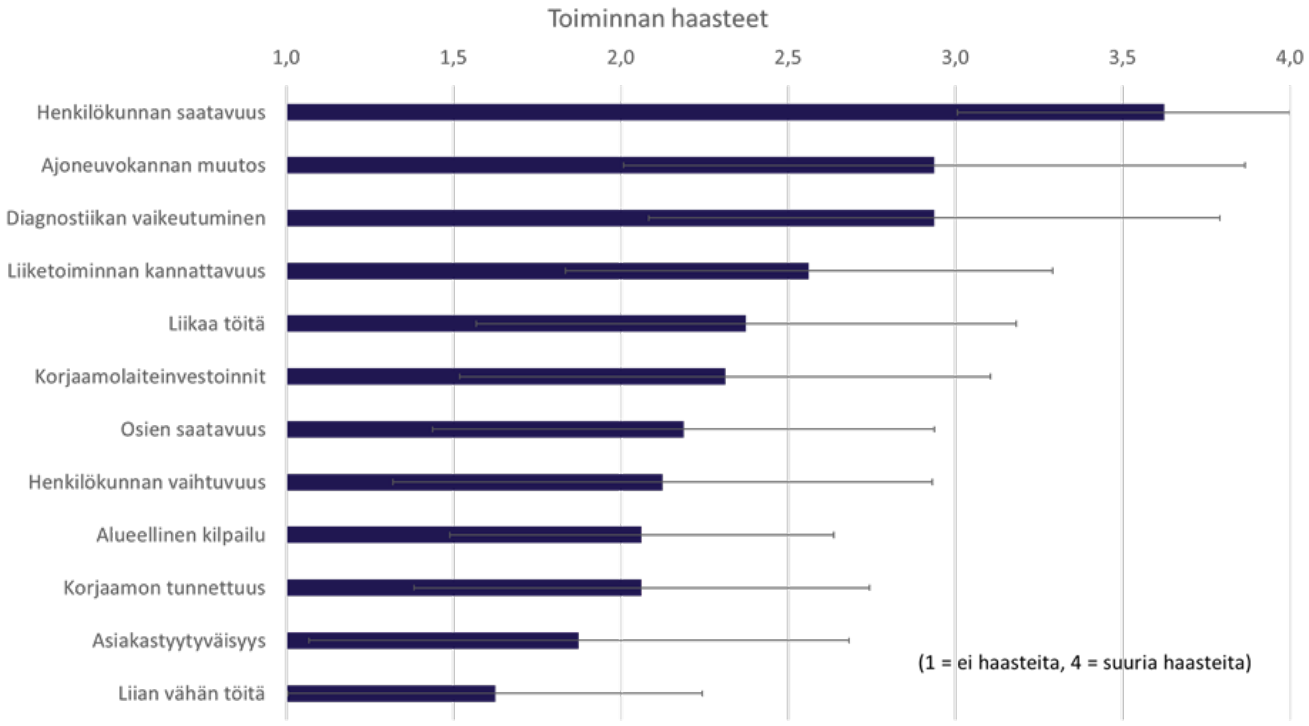

Kuva 1: Korjaamotoimijoiden toiminnan suurimmat haasteet.

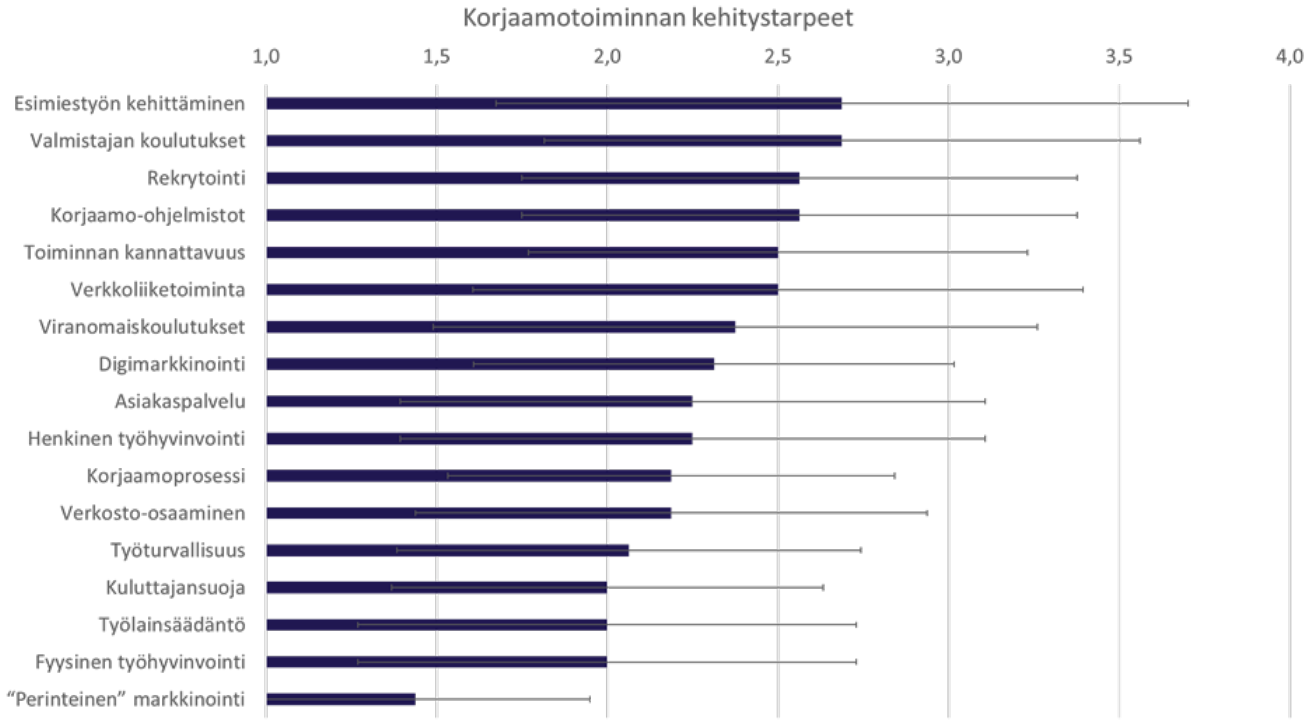

Kuva 2: Korjaamotoiminnan suurimmat kehitystarpeet.

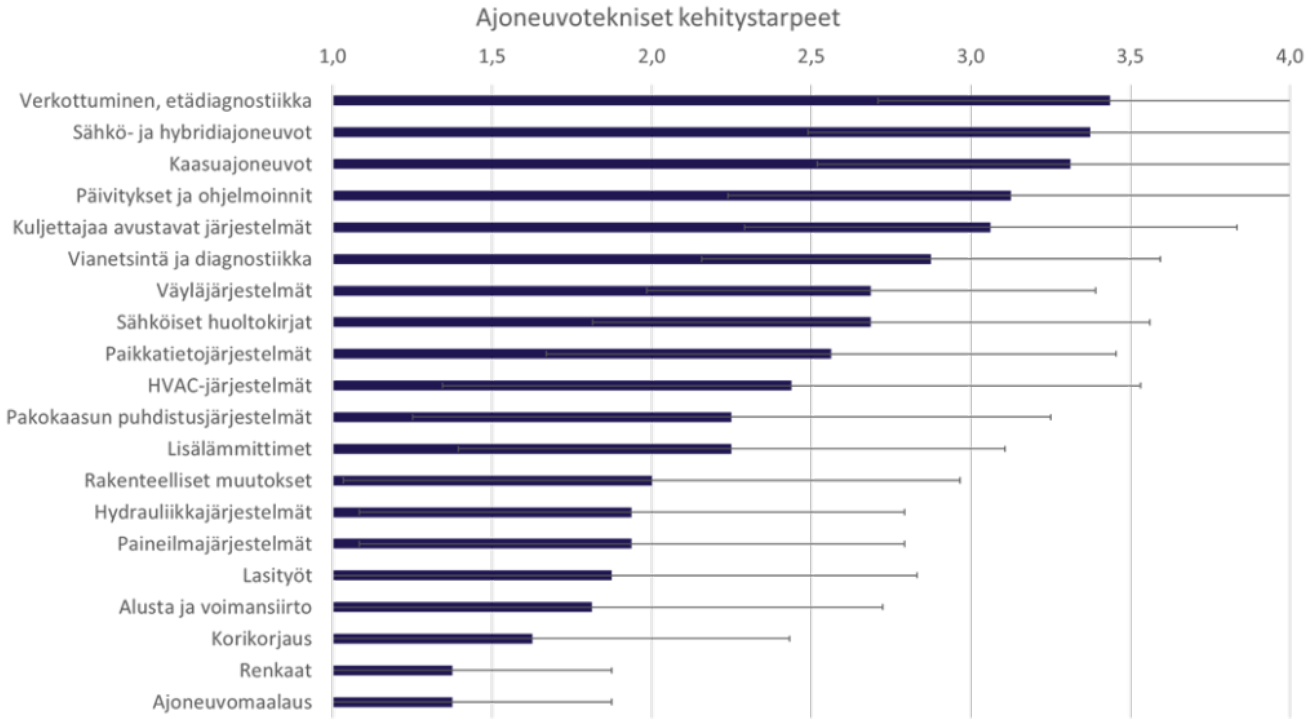

Kuva 3: Korjaamotoimijoiden ajoneuvotekniikan kehitystarpeet

Jarno Arkko
Auto- ja työkonetekniikan lehtori
SeAMK

Lue lisää hankkeen kotisivuilta

Asiasanat: ajoneuvoasentajat, ajoneuvot, teknologinen kehitys